

ĻĪPA KUST

Deja 8 pāriem

Artas Melnalksnes horeogrāfiskā apdare un apraksts
Tautas mūzika folkloras grupas "Cīrulītis" interpretācijā.

Dejas apdare veidota, izmantojot tautas dejas "Ļīpa kust" variantus un apspēlējot tekstuālo jēgu – spēku, mīļumu, humoru un rotaļīgumu.

Dejai 8 gājieni. Taktsmērs 2/4. Horeogrāfisko leksiku veido "papēža – pirkstgala", skrējiena polkas, enerģisks, ar piesitienu akcentēts, gājiena un galopa solis un šo soļu kombinācijas dažādos satvērienos un aptvērienos.

Deja veidota Rīgas Teikas vidusskolas bērnu deju kopā "Skabardzēni" 2001. gadā un paredzēta 7. – 8. klašu vecuma grupai.

Dejotāji nostājas pa 4 pāriem katrā skatuves pusē, meita puisim priekšā (1. zīm.). Puiši ar abām rokām (rokas izstieptas paralēli grīdai) satver meitas aiz brunču apakšējās malas un tos nostiepj (meitām brunču garums vismaz līdz puslielam). Visiem kājas I pusizvērstajā pozīcijā, meitenēm rokas, savilkta dūrēs, sānos.

Iznāciens

8 t.

- 9.- 12.t. Gaida.
12.- 16.t. Visi ar 2.kustību (4 reizes) virzās 1.zīm. bultu virzienā (DCV), veidojot apli.

Pirmais gājiens.

16 t.

- 1.- 8.t. Visi izpilda 1. kustību (2 reizes) aplī DCV.
9.- 16.t. Dejotāji sagrupējas ik pa diviem pāriem – katra otrā pāra meita uzliek priekšējā pāra puisim rokas uz pleciem (elkoņi paralēli grīdai). Izpildot 2. kustību (8 reizes), četrinieku kolonnas virzās līdz skatuves stūriem, tad pa diagonāli uz centru un no centra uz āru (2. zīm. bultas). 16. t. ar lēcieni VI pozīcijā notupstas 3. zīm. pozīcijās. Puisis liek rokas meitai sānos (elkoņi iztaisnoti paralēli grīdai). Meitām rokas sānos.

Otrais gājiens

16 t.

- 1.t. "viens" Partneri nedaudz noliec augumus sānis (meitas – pa labi, puiši – pa kreisi), paskatās viens uz otru un mīļi pasmaida.
"divi" Saglabā šo pozu.
2.t. Atkārto 1.t. darbības, pieceļoties jau tikai puspietupienā un noliecot augumus sānis uz pretējām pusēm.
3.t. Atkārto 1. t. darbības stāvus, pilnībā iztaisnojušies.
4.t. "viens" Partneri iztaisno augumus, skatās taisni uz priekšu un palecas VI pozīcijā.
"divi" Partneri notupstas.
5.- 7.t. Atkārto 1.- 3.t. darbības.
8.t. Ar lēcieni izveido 4.zīm. – četri krusta ārējie pāri ar skatu DCV aptver viens otru ap vidukli (meita ar labo, puisis – ar kreiso roku), brīvās rokas sānos. Krusta četri vidējie pāri izveido dārzīņu ar skatu pretēji DCV – puiši priekšā stāvošās meitas

- satver aiz brunčiem, kā dejas I gājienā, bet meitenes uzliek priekšā stāvošajam puisim rokas uz pleciem.
- 9.- 14.t. Četri ārējie pāri dejo 6 atspērīgus skrējiena polkas soļus, DCV (skats partneriem vienam uz otru). Vidējā dārzīņa dejojāji virzās pret DCV ar 2. kustību (6 reizes) 4. zīm. bultu virzienā.
- 15.t. Visi dejojāji pa pāriem, saglabājot iepriekšējo pāru satvērienu vai aptvērienu, ar vienu skrējiena polkas soli dejo uz 5. zīm. vietām (skatīt numerāciju).
- 16.t. Partneri nolēc viens otram blakus krustiskajā satvērienā ar skatu pret skatītājiem, kājas I pusizvērstajā pozīcijā (5. zīm.).

Trešais gājiens

16 t.

- 1.t. “ viens “ “ Papeža – pirkstgala “ solis - neliels iesēdiens uz pamatkājas (meitām – kreisās, puisiem – labās), vienlaicīgi otru kāju izliekot uz papeža sānis (meitām – labā, puisiem – kreisā) un noliecot auguma augšdaļu uz izliktās kājas pusi.
- “ divi “ Iztaiso pamatkāju, un vienlaicīgi strādājošo kāju noliek uz puspirksta pie pamatkājas puspēdas. Skats partneriem vienam uz otru.
- 2.t. Puiši izpilda 3 kāju piesitienus (sākot ar kreiso kāju). Meitenes ar 3 skrējiena soļiem, metot kājas (saliektas ceļos) atpakaļ (kreiso, labo, kreiso kāju), pārskrien puisiem otrā pusē, izgriežoties veselu apgriezīenu pa kreisi (7. zīm. figūra). Partneri saglabā krustisko satvērienu.
- 3.- 4.t. Atkārto 1. - 2.t. darbības, sākot ar pretējām kājām un meiteni griežoties pa labi. 4.t. beigās nonāk gājiena sākuma stāvoklī.
- 5.t. Atkārto 1.t. darbības.
- 6.t. Meita notupstas, un puisis ar trim skrējieniem, metot kājas (saliektas ceļos) atpakaļ (labo, kreiso, labo kāju), pārskrien meitām otrā pusē, izgriežoties veselu apgriezīenu pa labi (8. zīm. nepārtrauktā bulta un figūra).
- 7.t. Partneri ieliek rokas sānos. Meitas turpina tupēt. Puiši izpilda 2 kāju piesitienus (sākot ar labo kāju), pagriežoties ar skatu pret skatuves kreiso sānu malu.
- 8.t. Puiši izpilda 3 kāju piesitienus, nonākot meitām aiz muguras (8. zīm. pārtrauktās bultas un figūras). 8. t. uz “viens” meitas ar lēcīenu pieceļas un puiši satver viņas aiz brunčiem (kā pirmajā gājienā). Meitām rokas, savilkta dūrēs, sānos.
- 9.t. “ viens “ Partneri lec enerģisku un elastīgu lēcīenu VI pozīcijā sānis (meitas – pa labi, puiši – pa kreisi) – 9. zīm. nepārtrauktās figūras.
- “ divi “ Iztur paūzi – neliels iesēdiens VI pozīcijā, skats vienam uz otru.
- 10.t. Puiši saglabā iesēdienu. Meitas izpilda 2 nelielus lēcīenus VI pozīcijā uz vietas. Partneri turpina skatīties viens uz otru.
11. – 12.t. Atkārto 9. – 10.t. darbības, lecot uz pretējām pusēm. Partneri aizlec viens otram garām un paliek pamīšus (9.zīm. nepārtrauktās bultas un pārtrauktās figūras).
- 13.- 14.t. Atkārto 9. – 10.t. darbības.
- 15.- 16.t. Partneri skrien trīs skrējiena soļus, metot kājas (saliektas ceļos) atpakaļ (6. zīm.); meita koķeti bēg no puīša. Visi vēzē rokas, imitējot intensīvu skriešanu. 16. t. uz “divi” nolēc viens otram blakus (meita puisim pie labās rokas) 10. zīm. pozīcijās (katrs pāris diagonāli pagriežies pret skatuves labo priekšējo stūri). Kājas I pusizvērstajā pozīcijā. Izveido sekojošu satvērienu – partneri sadod kreisās rokas un izstiep tās uz priekšu, elkoņi nedaudz ieliekti; labās rokas sadotas, un sadotās delnas atbalstītas uz meitenes labā pleca. Lai satvēriens izdotos, partneriem jāstāvē cieši blakus. Skats vienam uz otru.

Ceturtais gājiens

16 t.

- 1.t. Partneri izpilda III gājiena 1. t. darbības “papēža – pirkstgala” soli, izliekot kreiso kāju uz papēža priekšā. Auguma augšdaļa atliekta, skats partneriem vienam uz otru.
- 2.t. Trīs kāju piesitieni (sākot ar kreiso kāju), pagriežoties pus pagriezienu pa labi un neatlaižot sadotās rokas. Paliek ar skatu pret skatuves aizmugures kreiso stūri. Partneru kreisās rokas ir sadotas un izstieptas priekšā, bet sadotās labās delnas atbalstītas uz meitas kreisā pleca (10. zīm. nepārtrauktās bultas un pārtrauktās figūras).
- 3.- 4.t. Atkārto 1.- 2.t. darbības, sākot ar labo kāju un pagriežoties puspagriezienu pa kreisi. 4.t. beigās partneriem gājiena sākuma satvēriens tieši ar skatu pret skatītājiem.
- 5.t. Atkārto 1.t. darbības.
- 6.t. Partneri izpilda 3 kāju piesitienus (sākot ar kreiso kāju), ar kuriem meitene puisim pa priekšu pāriet pie viņa kreisā sāna. Sadotās rokas neatlaiž. 6. t. beigās priekšā sadotas ir labās rokas, bet sadotās kreisās delnas ir uz meitas kreisā pleca.
- 7.t. Partneri izpilda “ papēža – pirkstgala “ soli ar labo kāju.
- 8.t. Partneri izpilda 3 kāju piesitienus (sākot ar labo kāju), meita puisim pa priekšu pāriet pie viņa labā sāna. Partneri vienlaicīgi pagriežas viens pret otru un, neatlaižot sadotās rokas, izveido krustisko satvērienu (11. zīm.).
- 9.- 16.t. Partneri krustiskajā satvērienā ar skatu viens pret otru griežas uz vietas pa labi ar 15 sīkiem pievilciena solīšiem (11. zīm. bultas), izveidojot apli. 16. t. beigās atlaiž sadotās rokas un ieliek sānos. Kājas I pusizvērstajā pozīcijā (12. zīm. figūras).

Piektais gājiens

16.t.

- 1.- 2. t. Partneri izpilda 1. kustības 1.- 2.t. darbības 12.zīm. pozīcijās.
- 3.t. Visi dejo skrējiena polkas soli (sākot ar labo kāju), virzoties diagonālē pa labi (puīši – uz āru, meitas – uz centru) 12. zīm. nepārtraukto bultu virzienā.
- 4.t. Visi izpilda skrējiena polkas soli (sākot ar kreiso kāju), virzoties diagonālē pa kreisi (12. zīm. pārtrauktās bultas). Takts beigās satiekas ar jaunu partneri.
- 5.- 7.t. Atkārto 1.- 3. t. darbības pret jaunajiem partneriem.
- 8.t. Visi dejo skrējiena polkas soli (sākot ar kreiso kāju). Meitas dejo pretēji DCV uz centru un takts beigās izveido dārziņu, satverot priekšā stāvošo ar abām rokām aiz brunčiem (kā puīši meitas pirmajā gājienā). Puīši dejo DCV uz āru, izveidojot ārējo apli (13. zīm.).
- 9.- 14.t. Meitas dejo 6 skrējiena polkas soļus dārziņā pretēji DCV. Puīši ar 2. kustību (6 reizes) virzās ārējā aplī DCV.
- 15.t. Meitas ar skrējiena polkas soli, puīši – ar 2. kustību izveido 14.zīm.
- 16.t. Visi ar lēcieni notupstas un satveras II gājiena satvērienā.

Sestais gājiens

16 t.

- 1.- 8.t. Atkārto II gājiena darbības. 8. t. partneri noliek ar skatu DCV un apķer viens otru ap vidu (meitene ar labo, puisis – ar kreiso roku),brīvas rokas sānos (15.zīm.).
- 9.- 12.t. Partneri ar 2. kustību (4 reizes) virzās DCV (15.zīm.).
- 13.- 15.t. Partneri dejo 3 skrējiena polkas soļus DCV,3. polkā sašaurinot apli.

- 16.t. Visi nolēc I pusizvērstajā pozīcijā ar skatu DCV, izveidojot dārziņu – puīši savas meitas satver aiz brunčiem (kā I gājienā), bet meitenes uzliek priekšā stāvošajam puisim rokas uz pleciem (16. zīm.).

Septītais gājiens

16t.

- 1.- 8.t. Visi izpilda 1.kustību (2 reizes) DCV (16.zīm. nepārtrauktā bulta).
9.- 16.t. Visi izpilda 2.kustību (8 reizes), saķērušies virknēs pa četriem pāriem (VI gājiena saķēršanās paņēmieni), un veido divas līnijas skatuves aizmugurē. Pirmo līniju ievēd 5. pāris, otro – 1. pāris (16.:zīm. numerācija un pārtrauktās līnijas). 16. t. nolēc 17. zīm. pozīcijās. Puisis tur meitu aiz brunčiem, meitai rokas, savilkta dūrēs, sānos. Kājas I pusizvērstajā pozīcijā.

Astotais gājiens

16 t.

- 1.- 8.t. Visi izpilda 1.kustību (2 reizes), virzoties uz skatuves priekšplānu (17. zīm. bulta). 8.t. beigās partneri ar lēcieniem notupstas.
9.- 12.t. Visi atkārtō II gājiena 4.- 8.t. darbības.
13.- 15.t. Visi atkārtō III gājiena 9.- 11.t. darbības.
16.t. Puisis, turot meitu pie brunčiem, ietin viņu savā kreisajā azotē. Partneriem neliels iesēdiens VI kāju pozīcijā. Puisis atlaiž meitas brunčus, ar kreiso roku apķer meitu ap vidu. Puiša labā un meitas kreisā roka sadotas un nedaudz paceltas priekšā. Skats vienam uz otru.

KUSTĪBU APRAKSTS

1. kustība

Taktsmērs 2/4

4 t.

Papēža – pirkstgala solis un divi skrējiena polkas soļi.

Sākuma stāvoklis – kājas pusizvērstajā I pozīcijā, rokas, savilkta dūrēs, sānos.

- 1.t. “ viens “ Lēciens uz kreisās kājas nelielā iesēdienā, vienlaicīgi sānis uz papēža izliekot labo kāju (ceļgals taisns). Augumu noliec sānis pa labi, skats pāri labajam plecam.
- “ divi “ Lēciens uz kreisās kājas, iztaisnojoties no iesēdiena, un vienlaicīgi labo kāju uz pirkstgala noliek pie kreisās puspēdas. Augumu iztaisno, skats uz priekšu.
- 2.t. Atkārto 1. t. darbības.
- 3.-4.t. Divi skrējiena polkas soļi (sākot ar labo kāju), atspērīgi un enerģiski cilājot ceļgalus.

2. kustība

Taktsmērs 2/4

1 t.

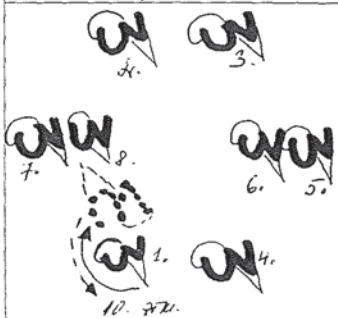
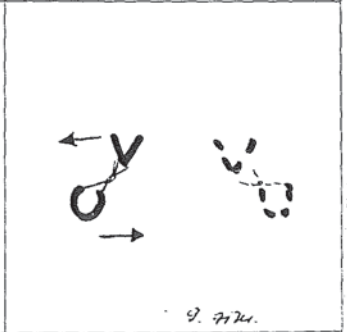
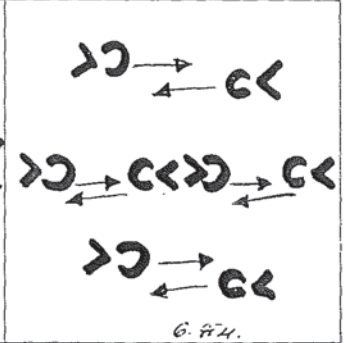
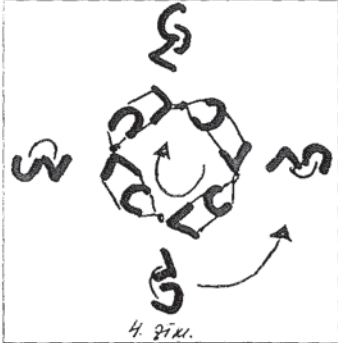
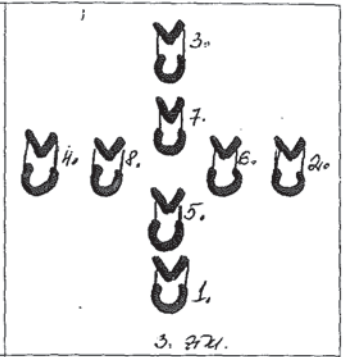
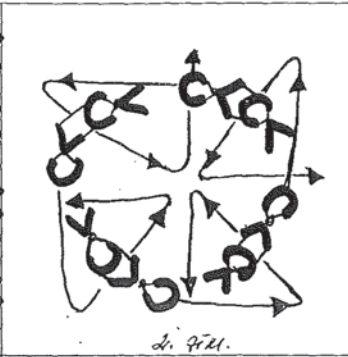
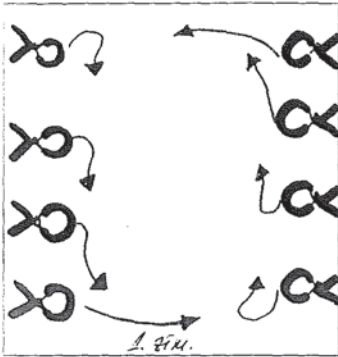
Enerģisks, ar piesitienu akcentēts, gājiena solis.

Sākuma stāvoklis – kājas pusizvērstajā I pozīcijā, rokas savilkta dūrēs, sānos.

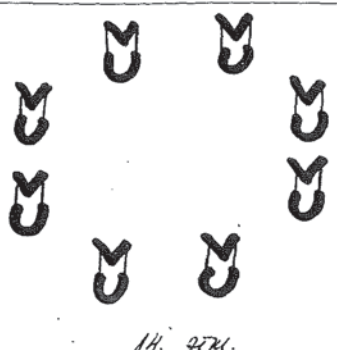
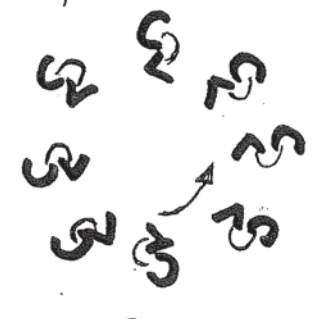
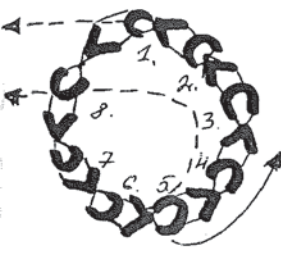
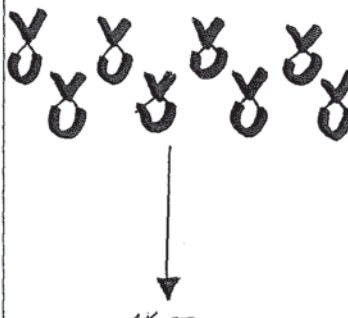
Kustību izpilda lielīgi, enerģiski, nedaudz atliecot augumu atpakaļ – “ izriežot krūtīs “.

- 1.t. “ viens “ Solis – piesitiens ar labo kāju uz priekšu (kāju saliektu ceļi un *atlaustu pēdā* pirms nolikšanas uz grīdas paceļ, vienlaicīgi noliecot auguma augšdaļu sānis pa labi.
- “ divi “ Atkārto “ viens “ darbības ar kreiso kāju pa kreisi.

4ipa cust

Hpa cuts

 <p>13. 974.</p>	 <p>14. 974.</p>	 <p>15. 974.</p>
 <p>16. 974.</p>	 <p>17. 974.</p>	

Lipa cest

Handwritten musical notation for the piece "Lipa cest". The score is written on two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes. Chord symbols are placed above the notes: D above the first measure, A above the fourth measure, and A4 above the fifth measure. The second staff continues the melody, with chord symbols D, D, A, and D placed above the notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. Below the two staves, there are four sets of empty five-line musical staves.